

РОЗРОБКА МЕТОДІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА У СВІТЛІ ВПРОВАДЖЕННЯ ВИМОГ НАЛЕЖНОЇ АПТЕЧНОЇ ПРАКТИКИ

Макарова О.Є., Підковська С.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Аптечний сегмент фармацевтичного ринку характеризується високим рівнем конкуренції, що потребує від керівників постійного пошуку і розвитку конкурентних переваг своїх організацій. На сьогоднішній день це можливо за рахунок стратегічних змін на рівні систем управління та залучення європейського досвіду, а саме використання принципів і методів належної аптечної практики. ВООЗ визначає GPP як нормативний документ, що регламентує аптечну практику, яка відповідає потребі людей в оптимальній фармацевтичній допомозі, заснованій на принципах доказової медицини. Мова йде про необхідність забезпечення населення медичною продукцією належної якості, надання відповідної інформації та консультацій стосовно ЛЗ, моніторингу дії препарату, орієнтації на пацієнта, підвищення якості життя хворих, раціонального та економічно обумовленого призначення лікарського засобу та ін. По суті, говорячи про належну аптечну практику, експерти ВООЗ пропонують впроваджувати на рівні національних стандартів європейські норми аптечних організацій, які регламентують основні процеси діяльності аптек поряд з вимогами ліцензійних умов.

Приведення діяльності аптечного підприємства у відповідність з вимогами GPP, потребує прийняття відповідальних рішень керівництва, формування системи управління якістю (СУЯ), призначення уповноваженої особи з якості, ідентифікації процесів в аптеці та описання їх у стандартних операційних процедурах, визначення зв'язків між ними тощо.

Не менш актуальним є питання створення та впровадження професійних фармацевтичних стандартів, що представляють собою алгоритм надання провізором фармацевтичної допомоги пацієнту. Метою наших досліджень стала розробка методів оптимізації діяльності аптечної організації. Дослідження проводилися на базі аптечної мережі ТОВ «Титан» міста Харків. У рамках виконання завдань відповідно до мети були поставлені наступні задачі:

- вивчення та узагальнення теоретичного матеріалу світового досвіду з впровадження належної аптечної практики;
- аналіз сучасного стану фармацевтичного законодавства, зокрема – ліцензійних вимог;
- аналіз сучасного стану управління процесами в аптечній мережі на прикладі ТОВ «Титан» м. Харків;
- дослідження перспектив імплементації європейських стандартів;
- дослідження бізнес-процесів та перспектив формування системи управління якістю відповідно вимогам стандарту ISO 9001;
- аналіз організації роботи уповноваженої особи з якості тощо.

Накопичення емпіричних знань та проведення ситуаційного аналізу діяльності дозволили розробити ряд рекомендацій та алгоритм підвищення ефективності роботи аптечної мережі. Надалі нами буде розглянуто впровадження та оцінено результативність вжитих дій, з можливим подальшим корегуванням та оптимізацією.

Непросто буде змінити десятиліттями усталену в Україні практику. GPP для аптеки - це доказ її професіоналізму та високої якості послуг, а також можливість підняти пріоритет соціальної функції аптеки, забезпечити більш високий рівень фармацевтичного обслуговування населення з метою поліпшення здоров'я людей, та дозволить отримати позитивний фінансовий ефект діяльності мережі. Це надзвичайно важливо в умовах високої конкуренції в галузі і орієнтації на підвищення якості життя.